

ANOPLOPHORA CHINENSIS

Forster, 1771

Kózka cytrusowa



Fot. Fot. Plant Protection Service, Wageningen, eppo.int



Fot. M. Maspero, eppo.int



Anoplophora chinensis (ANOLCN) - https://gd.eppo.int

Ryzyko fitosanitarne: **wysokie**

Niepewność oceny ryzyka: **średnia**

Wymagania fitosanitarne: **podlega obowiązkowi zwalczania w krajach Unii Europejskiej**

Charakterystyka

Chrzęszcz należący do rodziny kózkowatych (Cerambycidae) o długości 19–37 mm, barwy czarnej, z wyraźnymi nieregularnymi białymi plamkami i długimi, 11-członowymi czułkami. Dorosłe osobniki posiadają liczne (20–40) guzy na przedniej części pokryw, co umożliwia ich odróżnienie od osobników *A. glabripennis*, której pokrywy w tym miejscu są gładkie. **Poczwarki** typu wolnego, białokremowe, o długości od 27 do 38 mm. **Larwy** wydłużone, białokremowe, beznogie, głowa brunatna, cofnięta. Po wylęgu o długości około 5 mm, w ostatnim stadium osiągają 50 mm. **Jaja** kremowobiałe, z czasem żółtobrazowe, o długości około 5 mm, wydłużone, cylindryczne i zwężające się w kierunku końców. Cykl rozwojowy zazwyczaj trwa 1 rok, maksymalnie 2 lata. Dorosłe osobniki można obserwować od maja do października, w optymalnych warunkach nawet do grudnia.

Rośliny żywicielskie

Gatunek wysoce polifagiczny. W Azji atakuje głównie sady cytrusowe, w Europie najczęściej notowany na klonach (*Acer* spp.), brzozech (*Betula* spp.) oraz leszczynie (*Corylus* spp.). Uszkodzenia obserwowano również na roślinach z rodzajów: *Pinus* spp., *Cryptomeria* spp., *Carpinus* spp., *Platanus* spp. oraz *Prunus* spp., *Rosa* spp. i *Ulmus* spp.



Fot. M. Maspero, eppo.int

Anoplophora chinensis (ANOLCN) - https://gd.eppo.int

Poczwarka *A. chinensis* w korzeniu



Fot. M. Maspero, eppo.int

Anoplophora chinensis (ANOLCN) - https://gd.eppo.int

Larwa *A. chinensis*



Fot. M. Maspero, eppo.int

Anoplophora chinensis (ANOLCN) - https://gd.eppo.int

Jajo *A. chinensis*

W przypadku zaobserwowania lub podejrzenia obecności szkodnika należy o tym fakcie niezwłocznie poinformować najbliższą jednostkę Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
<http://piorin.gov.pl/>



ANOPLOPHORA CHINENSIS

Forster, 1771
Kózka cytrusowa



Fot. M. Maspero, eppo.int

Otworki wyjściowe *A. chinensis*



Fot. M. Maspero, eppo.int

Trociny wysypujące się z otworków wyjściowych *A. chinensis*

Objawy występowania

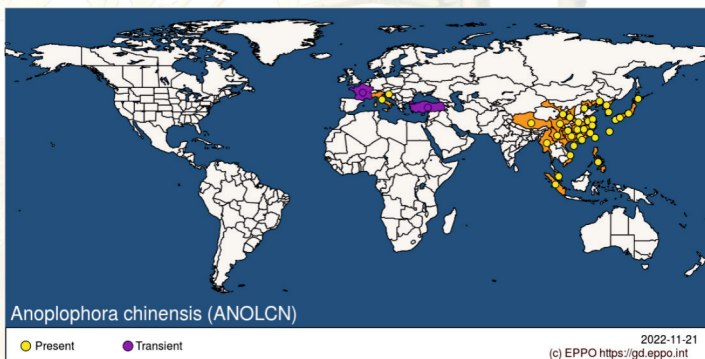
Największe szkody wyrządzają larwy, które drążą spłaszczone w przekroju chodniki w zdrewniałych tkankach pnia i wystających korzeniach. Z żerowisk larw i otworów wylotowych chrząszczy (średnicy 6–11 mm) mogą usypywać się trocinki drzewne, które gromadzą się zwykle u podstawy pni zasiedlonych drzew i krzewów. Atakowane są również młode drzewa o średnicy pnia nieprzekraczającej 1 cm. Żerowanie na roślinie przez osobniki dorosłe widoczne jest na cieńszych gałązkach. Owad powoduje więdnienie liści, przebarwienia kory oraz zasychanie gałęzi. Wydrążone korytarze zakłócają transport wody i składników odżywczych, co może prowadzić do obumarcia drzew.

Sposób rozprzestrzeniania

W trakcie obrotu międzynarodowego owad może być przenoszony w zasiedlonym przez szkodnika materiale szkółkarskim, ozdobnych roślinach doniczkowych oraz z drewnem, produktami drzewnymi, a także w drewnianych materiałach opakowaniowych.

Zasięg występowania

Gatunek pochodzi z Azji, zawlekany na nowe tereny już od lat pięćdziesiątych. Występuje w Chinach, Japonii, Republice Korei, Wietnamie, Indonezji, Malezji oraz na Tajwanie i Filipinach. Na terenie Europy obecny jest w Chorwacji oraz we Włoszech.



Analizy Zagrożenia Agrofagiem (PRA) w Polsce
<https://www.plantquarantine.pl/pl/pr/1683.html>
e-mail: kwarantanna@iorpib.poznan.pl

Finansowane w ramach dotacji celowej z budżetu państwa na rok 2022, na realizację zadania pn. „Monitorowanie i analiza nowych zagrożeń fitosanitarnych ze strony organizmów szkodliwych dla roślin”.